

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Vår referanse
16/00073-2

Dato
18. januar 2016

Høringsuttalelse om implementering av tobakksproduktdirektivet (2014/40/EF) Forslag til endringer i tobakksskadeloven

Den norske tannlegeforening (NTF) viser til Helse- og omsorgsdepartementets høringsbrev av 26. oktober 2015 om implementering av tobakksdirektivet (2014/40/EF) – Forslag til endringer i tobakksskadeloven og takker for muligheten til å avgi høringssvar.

NTF ønsker å understreke at et overordnet formål i arbeidet med tobakksforbruk må være at så mange nordmenn som mulig slutter å røyke og bruke snus, og at unge mennesker ikke begynner med tobakk i det hele tatt.

NTF finner det derfor beklagelig at departementet ikke ønsker et forbud mot smakstilsetninger i snus. Dette er NTF sterkt uenig i. Departementet påpeker selv i sitt høringsnotat at økningen i snusbruk er mest utbredt blant unge, og at Folkehelseinstituttet har karakterisert økningen i snusbruk blant unge som en epidemi. Instituttet finner dessuten at det er overvekt av holdepunkter for at snusbruk øker risikoen for senere røyking. Dette tilsier at det er meget viktig å hindre at barn og unge begynner å snuse. Smakstilsetninger vil ofte være rettet mot unge, og det vil derfor gjøre produktene mer attraktive spesielt for denne gruppen. Vi er enige med Kreftforeningen som i sitt høringssvar skriver at økningen i forbruk og salgsvolum taler for et forbud mot smakstilsetninger i snus, spesielt som et viktig tiltak mot økningen i snusbruk blant unge.

Bruk av snus er mindre helseskadelig enn røyking, men vi vet at bruk av snus også kan innebære risiko for alvorlig sykdom. En pågående svensk studie slår fast at snusing under graviditet har flere mulige negative konsekvenser for barnets helse. Folkehelseinstituttets rapport viser også, som departementet skriver i notatet, at snusbruk i svangerskapet kan føre til redusert fødselsvekt, for tidlig fødsel og dødfødsel. Det er dessuten indikasjoner på at snusbruk i svangerskapet kan bidra til svangerskapsforgiftning, økt risiko for pustestans hos de nyfødte, leppe-/ganemisdannelser og på lenger sikt atferdsendringer og andre forstyrrelser hos barnet.

Det er derfor ekstra viktig å få stoppet bruk av snus hos unge kvinner. Fra undersøkelsen Opinion utførte på oppdrag fra Helsedirektoratet sommeren 2015, vet vi at denne gruppen ofte benytter seg av smakstilsatt snus. NTF mener på denne bakgrunn det er spesielt beklagelig at departementet ikke ser viktigheten av et forbud mot smakstilsetninger i snus. Vi ber derfor om at departementet revurderer dette standpunktet.

NTF er positiv til å tillate salg av e-sigaretter med nikotin, dersom dette kan bidra til raskere utfasing av røyk i Norge, selv om hovedkonklusjonen i Folkehelseinstituttets rapport er at bruk av e-sigaretter ikke er uten helserisiko, verken for brukeren eller personer i nærheten. Kunnskapsgrunnlaget i Folkehelseinstituttets rapport indikerer at det vil være positivt for folkehelsen hvis røykere erstatter røyk med e-sigaretter. For den gruppen som allerede røyker, vil dette være et positivt tiltak.

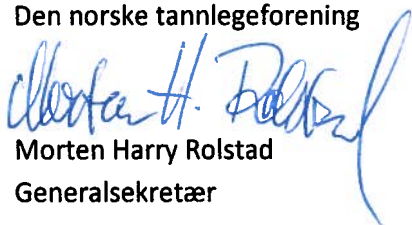
NTF er enig med departementet i at det må være hensiktsmessig å regulere e-sigaretter i henhold til tobakksdirektivet. Med en slik løsning vil e-sigaretter bli tilgjengelig på det norske markedet for voksne som ønsker å benytte dem som et skadereduserende middel. Samtidig er det viktig å begrense barn og unges etterspørsel etter og tilgang til e-sigaretter gjennom regulering av bruk, salgssituasjon og reklame. NTF er derfor også enig med departementet i at dagens røykeforbud i tobakkskadeloven §§ 25-27 bør utvides til også å omfatte bruk av e-sigaretter.

NTF er derimot av den oppfatning at det ikke bør gjøres unntak fra oppstillingsforbudet for e-sigaretter. Vi mener at den gruppen som har behov for slike produkter, vil kunne få informasjon om disse gjennom andre kanaler enn ved oppstilling i butikk. Hensynet til at barn og unge ikke skal bli eksponert for disse produktene, må være det viktigste.

NTF er derfor også imot forslaget om at det inntas en unntaksbestemmelse i § 24 annet ledd for næringsmidler formet som tobakksvarer og at det også gjøres et unntak fra aldersgrensen i lovens § 17 for næringsmidler formet som tobakksvarer. Formålet med et slikt forbud er å begrense reklameeffekten og nettopp å hindre at barn og unge kjøper slike varer. NTF kan ikke se noen fornuftige argumenter for å tillate salg av næringsmidler formet som tobakk til barn og unge. Det ligger et stort markedsføringspotensial i slik eksponering, og et unntak strider klart mot målet om å forhindre at barn og unge skal begynne å bruke enhver form for tobakk.

Med vennlig hilsen

Den norske tannlegeforening

Morten Harry Rolstad
Generalsekretær